

"Muhabbet Őu kâinatın bir sebab-i vücududur. Hem Őu kâinatın rabıtasıdır, hem Őu kâinatın nurudur, hem hayatıdır." İzah eder misiniz? Batın-ı kalp ve kalbin zahiri ne demektir?

Kalp, fiziki bedenimizdeki çam kozalağını andıran bir et parçasından ibaret değildir. **Kalp**, Allah'ın bir ihsan ve ikram eseri olarak bize verdiği vicdandan gelen hissiyat ile dimağdan, yani akıldan gelen fikirlerin depolandığı ve Őekillendiđi bir latife, bir duygudur.

Kalbi besleyecek ve onu çalıştıracak iki kanal, iki kutup vardır. **Biri**, yaratılışta insana takılan hakkın ve doğrunun kıstaslarını taşıyan, hislerin toplamını temsil eden **vicdan**dır. Bu vicdandaki hakka ve doğruya pusula olan hisler, kalbe uzanan ve onu besleyen ana damardır.

İkincisi ise dimağdır. Yani hakkı, batılı, doğruyu, yanlışı, zararı ve menfaati temyiz ve tefrik eden ve bunu fikir olarak kalbe ulaştıran ikinci ana damardır.

Vicdan ve akıl bir çeşit kalbi besleyen ve Őekillendiren iç ve dış etkenlerdir; kalp, doğuşta boş bir sayfa iken, bu sayfayı dolduran iki kalem gibi çalışırlar.

İnsanın kalbinde bulunan ilahi aşk ya da muhabbet, Allah ile insan arasındaki en sağlam ve sarsılmaz bir rabıta, yani bağdır. Ben Allah'ı seviyorum, o da benden razı oluyor, bu insan ile Allah arasında bir rabıta, bir diyalogdur.

Kalbe giren ilahi aşk ve muhabbet; kalbi nurlandırıyor, yani ilahi hidayet ve feyiz ile kalbin önünü arkasını, sağını solunu, altını üstünü hep aydınlatıyor. Her hadisenin içyüzünü yani kaderi hikmetlerini gösteriyor.

Yine kalbe giren ilahi muhabbet, kalbin manevi bir besini manevi bir gıdası olup, o kalbin hayatlı olmasına vesile oluyor. Nasıl su toprak ile buluştuğunda tohum yeşilleniyor ise, aynı Őekilde ilahi aşk ve muhabbet kalbin içine girince, oradaki bilkuvve bulunan bütün duygu ve hassasiyetleri harekete geçiriyor ve işlevsel hale sokuyor.

Kalp tek olabilir ama kalbin anatomisi ve genişliği çok büyük ve azametlidir. Bu manaya Őu hadis işaret etmektedir:

"İnsan vücudunda bir et parçası vardır, o düzelirse bütün vücut düzelir, o bozulduğunda bütün vücut bozular. İyi bilin ki, o et parçası kalptir."(1)

Kalbin zahiri ve batını yönlerinin olması, kalbin birliğine zıtlık teşkil etmez.

Yukarıda da ifade edildiği gibi **kalp**; *vicdan ve dimağ kanallarından gelen bilgi ve feyizlerin teraküm ettiği bir latife, bir duygudur*. Kalp öyle bir latifedir ki, bütün gaybi alemler ile irtibatlıdır. Kelime-i şهادet öyle bir hakikat ki; ancak câmi ve manevi harita hükmünde olan kalpte tecelli ile istikrar bulabilir. Câmi bir hakikatin tahassungahı; ancak câmi bir latife olabilir ki, bu da insanın kalbidir.

"Kalpler ancak Allah'ın zikriyle tatmin olur."(Râd, 13/28)

ayetinde de ihtar ve ikaz edildiği gibi, insan kalbini tatmin edip doyuracak tek maşuk, tek mahbub; Allah'tır. Bu sebeple kalbimize giren bu kir ve pasları temizleyip, Allah aşkına yanmamız gerekir. Yoksa insanın fani aşklar içinde boğulup imtihanı kaybetme riski çok fazla olur. Hazreti İbrahim (as) gibi *"La uhubbül afillin"* (Fani şeyleri sevmeye değmez) deyip mecazi aşklardan kalbimizi ve gönlümüzü arındırıp kurtarmalıyız.

(1) bk. Buhârî, İmân, 39; Müslim, Musâkât, 107.